

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 42/12
Liuksemburgas, 2012 m. kovo 29 d.

Sprendimai bylose T-243/07
*Lenkija prieš Komisiją, T-247/07 Slovakija prieš Komisiją, T-248/07 Čekijos
Respublika prieš Komisiją, T-262/07 Lietuva prieš Komisiją*

Bendrasis Teismas panaikina Komisijos sprendimą, pagal kurį naujos valstybės narės privalo sumokėti pinigų sumą už įstojimo į Sąjungą dieną jų teritorijoje esančių žemės ūkio produktų pertekliaus pašalinimą

Toks įnašas į Bendrijos biudžetą prieštarauja šių valstybių Stojimo aktui

Vykstant Europos Sąjungos plėtros etapui, kuris 2004 m. gegužės 1 d. baigėsi dešimties naujų valstybių narių įstojimu, Sąjunga ir suinteresuotosios valstybės narės pradėjo derybas dėl žemės ūkio, konkrečiai tariant, dėl žemės ūkio produktų pertekliaus, t. y. dėl įstojimo dieną laisvoje apyvartoje naujų valstybių narių teritorijoje esančių šių produktų atsargų, viršijančių kiekį, kurį būtų galima laikyti įprastomis perkeliamosiomis atsargomis, teisinio statuso.

2003 m. Stojimo akte¹ nustatyta, kad bet koks perteklius, privatus ir valstybinis, turi būti pašalintas naujų valstybių narių sąskaita, o Komisija turi imtis šiuo tikslu reikalingų priemonių.

2007 m. Komisija, remdamasi šio Akto nuostatomis, priėmė sprendimą, kuriame nurodė 2004 m. gegužės 1 d. naujų valstybių narių teritorijoje esančio pertekliaus kiekį ir nustatė pinigų sumas, kurias tos valstybės turi sumokėti „jo pašalinimo sąnaudoms padengti“². Ji nurodė į Bendrijos biudžetą sumokėti toliau nurodytas sumas, apskaičiuotas atsižvelgiant į kiekvieno aptariamo žemės ūkio produkto pertekliaus kiekį:

<i>Valstybė narė</i>	<i>Bendra suma eurais</i>
Lenkija	12 449 000
Slovakija	3 634 000
Čekijos Respublika	12 287 000
Lietuva	3 181 000

Vėliau Lenkija, Slovakija, Čekijos Respublika ir Lietuva pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo.

¹ Akto dėl naujų valstybių narių stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų IV priedo, 4 punkto 2 ir 4 dalys (OL 2003, L 236, p. 39).

² 2007 m. gegužės 4 d. Komisijos sprendimas 2007/361 dėl žemės ūkio produktų, išskyrus cukrų, perteklinių atsargų nustatymo ir dėl jų pašalinimo, susijusio su Čekijos Respublikos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos įstojimu į ES, finansinių pasekmių (OL L 138, p. 14).

Šiandien priimtais šiais sprendimais Bendrasis Teismas panaikina Komisijos sprendimą.

Bendrasis Teismas konstatuoja, visų pirma, kad Komisija, remdamasi 2003 m. Stojimo aktu, turi įgyvendinti sistemą, kuria būtų sudaryta galimybė užtikrinti arba pertekliaus realizavimo vidaus rinkoje sukkelto sutrikdymo prevenciją, arba to sutrikdymo ekonominio poveikio kompensavimą. Jis pažymi, kad pagal šią sistemą 2004 m. gegužės 1 d. naujų valstybių narių teritorijoje esantis perteklius iš esmės pašalinamas iš vidaus rinkos (būtent eksportuojant arba sunaikinant). Bendrasis Teismas teigia, jog Komisija gali nuspręsti, kad perteklių pašalins tos valstybės narės arba Bendrija, kuri tokiu atveju patirtas sąnaudas susigražintų iš minėtų valstybių narių.

Toliau Bendrasis Teismas konstatuoja, kad ginčijamame sprendime nustatyta pertekliaus pašalinimo sistema negrindžiama jo sunaikinimu ar eksportavimu. Tai sistema, pagal kurią perteklius gali būti galutinai integruotas į vidaus rinką nuo 2004 m. gegužės 1 d., o naujos valstybės narės privalo į Bendrijos biudžetą sumokėti pinigų sumas, atitinkančias sąnaudas, kurių šis biudžetas būtų patyręs, jei Bendrija būtų finansavusi pertekliaus eksportą. Jis daro išvadą, kad ginčijamame sprendime nurodytos pinigų sumos nėra Stojimo akte nustatytas finansinis įnašas, skirtas padengti pertekliaus pašalinimo sąnaudas, o paprasčiausia naujoms valstybėms narėms nustatyta pareiga sumokėti Bendrijai.

Bendrasis Teismas atmeta Komisijos argumentus, kad ginčijamame sprendime nustatyta priemonė vis dėlto yra vienintelė, kuria galima užtikrinti Stojimo aktu siekiamo tikslo įgyvendinimą.

Pirma, jis teigia, kad net jei 2004 m. gegužės 1 d. naujų valstybių narių teritorijoje esantį perteklių vidaus rinka galėjo absorbuoti iki ginčijamo sprendimo priėmimo, Stojimo akte numatytas pašalinimas gali būti vykdomas sunaikinant arba eksportuojant.

Antra, Bendrasis Teismas pažymi, kad tokios pertekliaus pašalinimo sistemos organizavimo brangumas negali lemti išvados, kad Stojimo aktas turi būti aiškinamas taip, kad jame numatyta priimti kitokią priemonę (kaip antai nurodymas sumokėti pinigų sumą).

Trečia, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad pertekliaus pašalinimu sunaikinant ar eksportuojant prisidedama prie ekonomikos trikdžių, susijusių su įstojimo dieną naujų valstybių narių teritorijoje esančiu pertekliumi net po to, kai perteklius buvo realizuotas rinkoje, pašalinimo. Iš tiesų, pertekliaus pašalinimas gali padidinti atitinkamų žemės ūkio produktų paklausą vidaus rinkoje ir dėl to visiškai ar iš dalies kompensuoti neigiamą pertekliaus egzistavimo poveikį aptariamų rinkų stabilumui.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą gavimo dienos

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106